

Előzetési ár:

Egész évre 8 frt — kr.
Félévre 4 „ — „
Negyedévre 2 „ — „

Közseggeknek, körjegyzőknek, néptanítóknak:

Egész évre 6 frt. — fél évre 3 frt

Egyes szám ára 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly fia, Domján L. Engel Lajos, Treiner Lipót kereskedésében és Gansz Vilmos dohányfőzsdéjében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutánycsabb árak szabhatnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

A megye jövő évi költségvetése.

— Egy megyei bizottsági tagtól. —

Előttöm fekszik Baranyamegye alispánjának meghívója az őszi közgyűlésre, és melllette a megye 1892. évre szóló költségvetése, mely e közgyűlésen lesz tárgyalandó; 100.000 frtnál nagyobb az az összeg, melyet megyei adminisztratióknak a jövő évben igényel; szép sorrendben állanak a számok, melyeknek praecisitásához szó nem fér, — de — valjuk meg őszintén — rubrikákat kitölteni és számokat összeadni, nem nagy mesterség.

De a mi e költségvetés egyszeri átolvasása után, mindenki előtt kell hogy feltűnjék, az épen az, a mi sem ebben, sem a közgyűlési tárgysorozatban — benne nincs!

Minden költségvetés, akár állami, akár megyei, akár községi legyen, visszafütközötti számadataiban, az illető közület igazi életét és működését; a rideg számokból lehet megbirálni: mennyiben áll feladatának magaslátán, mennyiben igyekszik betölteni hatáskörét és van-e érzéke a folytonos fejlődés és a haladó kor követelményei iránt.

A ki Baranyamegye jövő évi költségvetését, és az állandó választmány kisérő jelentését átolvassa, annak arra a meggyőződésre kell jutnia, hogy az a törvényhatóság, mely az autonómia mellett oly élesen sikra szállt a kormányval szemben, és melynek állandó választmánya

egyhangulag kijelenté, hogy a közigazgatási törvényjavaslatban adott önkormányzati jogokat kevesli — most ugylátszik a megyei önkormányzat feladatai, egy-egy díjnoki állás rendszerítésével, egy pár öl fa, meg egy pár liter petroleum engedélyezésével kimerítettnek tekinti.

Pedig a tulajdonképeni önkormányzat nem a tisztviselők választásában, nem ilyen kezelési kicsinységekben calminal. Valódi hatásköre, a helyi érdekű ügyek felkarolására, közművelődési célok megvalósítására terjed; kikeresni azokat az eszközöket, melyek a feladatok keresztülvitelét lehetővé teszik, gondoskodni ama anyagi erőkről, melyek fedezetükre szükségességek, — és így a haladás művét — bár kisebb körben és szerényebb eszközökkel, de e körlátok között azután szívvél-lélekkel — előmozdítani, — ez legalább is oly fontos, mint egy díjnoki állás, meg egy pár liter kőolaj.

És a törvényhozás is így fogta fel a megyék feladatát, midőn megadta nekik a jogot, hogy közlekedési, közművelődési és jótékonyági célokra, pótdadót vehessenek ki.

Az önkormányzati működés fenti irányát, nem igen tünteti fel a mi megyénk; az 1883. XV. t. c. szerint a pótdadó igénybe vétele és mérve — tehát a kulturális feladatok — iránt is, a megyék a költségvetés megállapítása alkalmával határoznak, és a közgyűlésre szóló meghi-

vóban kiteendő, hogy céloztatik-e pótdadó és minő célra?

Megkaptuk az őszi közgyűlésre szóló meghívót; de sem ebben, sem a költségvetésben nyoma sincs annak, hogy 1892-ben Baranyamegye, a szorosabban vett köz-igazgatási feladatokon kívül, kulturális célokra egy garast is költene. Pedig volna elég teendőnk egyik másik irányban; hogy csak egypár dolgot említsek: a megye 300000 főnyi lakosságának — Pécsről eltekintve — egyetlen polgári iskolája van: Siklóson; földmives és vincellér iskolát sajnosan nélkülözünk; van egy pár életrelvő iparágunk, mint a fazekas és takács ipar, melyet egy kis segélylyel díjak megállapításával virágzásra lehetne juttatni; uthalózatunk alig terjed, és legnagyobb közösgében is a kórházak olyan gyarló állapotban vannak, hogy a legszegényebb ember is fázik attól a gondolattal, hogy oda menjen.

Mindezekeken segíteni nem kizárólag az állam feladata; ezek inkább helyi érdekű dolgok, hatáskör kisebb területen érvényesül, és azért az önkormányzati tényezők — bár áldozatokkal is — tartoznak róluk gondoskodni!

Bizonyára nem azért hangsúlyozom ezt, mintha az adóteher olyan csekély volna; de ha a megye lakossága az állam céljaira milliókat tud fizetni, akkor az a 10—15000 frt évenként, melynek gyümölcseit első sorban mi élvezzük, nem

A „PÉCS” TÁRCÁJA.

É d e s e m.

Ne bántson az téged soha,
Hogy úgy fáj a lelkem;
Nem te vagy az oka annak,
Nem, a világerő sem.

Simulj hozzám szép szeliden,
Borulj a keblemre,
Óh! hadd nézzek, hosszan, mélyen
Tiszta szép szemedbe.

A te lelked ragyogó nap,
Sötét éj az enyém;
Ha rád nézek, oszlik az árny,
Kél a hajnali fény.

Ügy-ügy édes, csak mosolyogj,
A te derült képed
Eloszlatja bús lelkemről
A nagy sötétséget.

Miként a nap fölissza a
Rezgő harmatesőppet:
A te csököd fölszárítja
Arcomról a könnyet.

Óh! csak szeress, ölelj, csökölj;

Egész valóm tied

Adj szívemnek új életet —

Óh! vagy tépd szeretszét!

Pécsen, 1891. szept. 17.

Várady Ferenc.

A halott.

(A „Pécs” eredeti tárcája.)

Somberki Danát, Gyémántházi Ezékiás nagyságos ur vice-vincellérjét bezuozott orral, véresen, élettelenül találták meg a gyeprü alatt.

A hegybíró, a ki ráakadt, első látásra konstatalta, hogy alaposan agyon van eselekedve. Nem volt ugyan a testén semmi nemű természetellenes folytonosság hiány, hanem daganat, az volt elég. A bicska úgy látszott nem szerepelt a katasztrófanál, hanem a fűtykös meg a husáng annál hatalmasabban.

Miféle istentől elfordult nemzetség tehetett ilyet? Az egész falu úgy ismerte Danó bácsit, mint a kinel becsületesebb férfiut nem látott a vincellér-világ. Nagyok és kicsinyek előtt oly ismerős volt az ő cifra szüre, állandóan bekötött ujjakkal, hogy ha egy nap nem tűnt fel a horizonon: mindjárt összesügtak az emberek mondván: utána

kellene nézni, vajjon a Danó bácsi nem esett-e harmadnapos hidegletésbe?

És ennek a népszerűségnek meg volt a maga természetes alapja. Danó bácsi hivatalánál fogva olyan helyzetben volt, hogy mindenivel tehetett aprólekos szívesseget. Gyémántházi nagyságos ur szőlleje modern színvonalon álló, mintaszőlő volt, egybekötve válogatott fajú gyümölcsösselel. Kinek volt ehez több jusa, mint a fő- és vice-vincellérnek? A nagyságos ur kivételesen elnező ember volt s nem sűtötte rá monogrammját minden egyes almára és körtére. Azok a bekötött szürüjjak sok mindenről tudnának — ha akarnának beszélni. Mikor a falu jegyzője nagy diner-t adott, választékos menüvel: csak azok a szürüjjak tudnák megmondani, honnan került a dessert közé az a sok nemes gyümölcs. A bíró uram, meg a közygám, a mester ur, meg a dékán, mar maholnap ott lesznek nemes gyümölcs-tenyésztés dolgában, a hoi önagysága: Gyémántházi Ezékiás.

A kicsinyek előtt pedig a szür bekötött bal ujja képezte a népszerűség gazdag tárházát. Volt abban a bubos-banka tarka tolatól kezdve egészen a három hutes bagolyfiug. Danó bácsi kész volt összetűsbeboronáztatni ábrázatát a vadkörtefa ágai által, esakhogy a kicsinyek számára fiók Mátyáshoz jusson. Egy kis harsogó barack, egy csipet

tulságos teher; — és ne mondja senki, hogy ilyen összegekkel nem lehet sokat lendíteni, a közművelődési és társadalmi feladatokat; egy év alatt bizonyára nem, de évek során át — igen!

Talán azt fogják felhozni, hogy lám tavaly megszavazott a megye közönsége a pécsi színházra 50000 forint, azt nem hagyta jóvá a ministerium; az idén pedig a szt.-lőrinc-niholjáci vasútra hasonló nagy összeg lett felajánlva.

Csakhogy nézetem szerint mindig helytelen az, ha ama feladatok, melyeknek keresztül vitele kötelességünk, nem abban a sorrendben létesítettnek, a melyben fontosságuk és területi hatásuk szerint egymást követik, — és mindig helytelen, a mi viszonyaink között, az egész adóforrást évekre előre, kizárólag egy célra lekötöni, és a többiekét mellőzni. Színház felépítése bizonyára szép és a haladást előmozdító, de nem elsőrendű kulturális feladat; 50000 forint költeni egy vasútra mikor az országutaink is rozsak — és azután a többi összcélokra egy garast sem adni, érzéketlenségert jelent a közcélok összességére iránt.

Mellesleg megjegyzem, hogy a szt.-lőrinc-niholjáci vasút megszavazásánál, megelégedéssel láttuk, hogy a megye alispánja — ki annak idején a mohács-szegzárdi és mohács-baranyavári vasutakhoz való megyei hozzájárulást annyira perhorrescálta — most oly melegen pártolta, — azt a vasutovalat.

A fejlődés és haladás nem egy-két év eredménye, és így talán nem végeztem felesleges munkát már csak a jövőre való tekintetből sem, a fentiek elmondásával. Nagy munkához sok idő kell, de a cultura terén igazi eredmény csak ott lehet, a hol a munka megszakítás nélkül és céltudatosan folytatatik; és csak ott, a hol minden tényező teljesíti is, a maga körében feladatát.

Pécs szab. kir. város vízvezeték szabályrendelet tervezete.

IV. Vízmerők.

24. §. Ipari és gyári üzletek magánvezetékénél, ha tulajdonosuk a hatóságilag megállapított évi vízberbe bele nem nyugszik, avagy a város hatósága kívánja, vízmérő alkalmazandó.

25. §. A vízmérő a városi mérnöki hivatal által szerezetik be, állítatik fel és tartatik fen a magánvezeték tulajdonosa költségén.

26. §. A vízmérőről a városi mérnöki hivatal kiküldöttjei által időközönként leolvasott eredmények a magánvezeték tulajdonosának, avagy ennek megbízottjának átadandó könyvecskében feljegyzetnek.

27. §. Ha a vízmérő működésének helyessége ellen a tulajdonosnak aggályai vannak, annak hatóságilag leendő megvizsgálatast kívánhatja, a mi töle meg nem tagadható.

28. §. Ha a hivatalos vizsgálat, a melyhez a magánvezeték tulajdonosa is meghívandó, azt derítene ki, hogy a vízmérő helyesen, avagy épen a város közönsége, mint vízmű tulajdonos hátrányára működik, a magánvezeték tulajdonosa a vizsgálati költséget és az eljáró tisztviselő napidijait megfizetni köteles.

Ha ellenben a vízmérő a tulajdonos hátrányára 10 százaléknál nagyobb különböztet működőnek találatik, akkor a vízmérőnek utolsóelőtti leolvasása óta észlelt vízfogyasztás a megállapított hiba arányában helyesbítettik, s ez esetben a vízmérő vizsgálati költségek a felszólalót nem terhelik.

V. Felügyelet.

29. §. A városi vízmű és a magánvezeték a városi mérnöki hivatal felügyelete alatt állanak; miért is a vezeték tulajdonosa a mérnöki hivatal kiküldöttjét a vezeték felszerelések megvizsgálása céljából a házban, avagy telken levő minden helyiségbe bármikor is bebocsátani köteles.

A hatósági közegek a vizsgálatához való jogosultságukat kívánatra igazolni tartoznak. Az ellenőrzési szemlék a mérnöki hivatal által évenként legalább egyszer és díjtalanul teljesítetnek.

30. §. A felügyelet és ellenőrzés tárgyát képezik:

a) az egyes hazak vízvezeték felszerelése egész terjedelmükben és minden részleteikben. A mennyiben rendellenességek, avagy sérülések találtatnának, a felügyeletet gyakorló hatósági közeg a vezeték tulajdonosát, vagy a mennyiben ez a megvizsgált telken jelen nem volna, annak megváltoztatását, esetleg a házmeztartást azonnal figyel-

meztetni tartozik arra, hogy a rendellenességek megszüntetése, illetve a sérülések kijavítása iránt az általa meghatározandó záros határidő alatt, feltétlenül intézkedés történjék.

b) A víznek jelen szabályrendelet szerint való használata.

31. §. Kiváló szükség által indokolt egyes rendkívüli esetekben éjjeli vizsgálat is eszközölhető, de magánházakban és lakásokban az csak a főmérnök írásbeli engedélyével fogatosítható.

32. §. A vizsgálat teljesítését és eredményét a kiküldött az ellenőrzési ivbe jegyzi fel; ezen iven egyszerűsind az észlelt hiányok és azok eltávolítására szükséges utasítás, a javításra kitűzött határidővel együtt arra minden kétséget kizáró pontossággal feljegyzendők, s az iv a tartalom valódiságának igazolása végett a vezeték tulajdonosával, avagy annak megbízottjával, esetleg a házmeztartással azonnal aláírandó, a mennyiben pedig ezen aláírás megtagadott volna, ezen körülmény a megtagadás okának kitüntetésével az iven feljegyzendő.

33. §. A javításra kitűzött határidő lejártá után a kifogásolt vezeték újra megvizsgálandó, s ez alkalommal tapasztaltak egy újabb ellenőrzési iven a fenti módon feljegyzendők.

34. §. Ha ezen felülvizsgálat alkalmával kitűnnék, hogy a vizsgálat alkalmával talált sérülések kijavítása, illetve rendellenességek megszüntetése nem eszközöltetett, a szükséges munkálatok a mérnöki hivatal által fogatosítottak és a főmérnök az ekként felmerülő költségek beszedése és a vezeték tulajdonosának megbüntetése céljából a tanácshoz jelentést tesz.

VI. A vízvezeték és a víz használata.

35. §. A magánvezeték és ennek minden tartozékai előállítására és a víznyerés módjára nézve jelen szabályrendelet rendelkezései tartandók be.

A magánvezeték folyton jó karban tartandó.

36. §. A városi mérnöki hivatal által elzart magán főcsapot felnyitani tilos.

37. §. A magánvezeték yize általában házi szükségletre és oly célokra használható csak fel, a melyekre az engedély megadott.

Az engedély megadottnak vélelmezetik akkor, ha a vízhasználat mérvében a vízbizeléiroirattó.

38. §. Nagyobb vízmennyiséget fogyasztó vállalatokra, tárgyakra és gőzkazánok táplálására a vízhasználati engedély előlegesen a városi tanácsból kérendő ki.

puhuló szőlő szépen megfért az anyányi verebek mellett a szürűjban.

A fővencellér fiatal ember volt, Danó bácsinak meg a felesége volt fiatal. Amannak nem volt se felesége, se gyereke, Danó bácsinak csak az utóbbi nem volt. A nyugtalan emberi ész, mely indiscret módon keresi mindenben az összefüggést: a két vencellér közti jó egyetértést a jelzett körülményben kereste. Abban kutatta magyarázatát annak is, hogy a fővencellér sohasem kérte számon Danó bácsitól, hogy mi van a szürűjban.

Hanem ez mind csak mellékes. Födolog az, hogy ezt az ártatlan embert, ezt a kicsinyek és nagyok istápiját orozva, hátulról — mert ha előről kerülnek: van annyit esze, hogy elszalad — lebunkózták, mint egy kerget birkát.

Maga, a keményszivű hegybíró keserves könyhullatásra vetemedik, — ha látja valaki, így látatlanban azonban nem tartá célirányosnak a tulságos érzékenykedést. Időszelűbnek vélte haza csosszanni, hadd tudja meg az egész falu, hogy oda van az istáp. Olyan nagy s a falu minden rétegéből összetömörült sokaság, mint a mely szegény Danó bácsi saroglyáját kísérte a gyeplő aljától a faluig; legfőlebb csak azon ritkább esetek alkalmával látható, mikor a kócos bosnyák két eleven medvét ráncigál falu hosszát. Az asszonyok keservesen sirtak,

mert ilyenkor úgy szokás, a gyermekek tul visították az anyákat, mert hiszen nekik az mindegy, akár sirmi, akár nevetni kell, fődolog az, hogy mindenki meghalja. Oda a vérese tojás! Nincs már magyaváló szivla! Vége a puhuló rizingnek! Nem lesz többé kis sárga rigóm! A fájdalomnak e nemű kitorései hagyták el a gyászkesíret ajakát.

A falu bognárja, ki mellesleg a koporsóipart is kultiválta, oly pompás diófa-házat eskabált a szegény Danónak, hogy elfekhetett volna benne akár egy király. Ugyis a holdogult szürűjából került ki az egész dió-készlet, mely egy ilyen sokgyerekű háznál elkallódik. Csak legalább azt ne kérdezzék ettől a szegény halottól a másvilágon megtudná e Dániel mondani, hány diót loptal el annak a fának gyümölcséből, a melyben most terpeszkedek!

A ravatal felállítottat az immár özvegygyé lett hitestárs egyetlen szobácskájában. A cifra szür, mely olyan volt Danó ácsinak, mint akár mely mágnásnak a maga diszmagyar ruhája, rajta hagyott a mozdulatlan tetemen Mikor az a négy szal viaszgyertya kigyult a ravatal körül: kísérteties sárga fényénél akkurát úgy nézett ki a koporsó, azokkal a kilógó szürűjakkal, mintha szárnyai nőttek volna. A segédjegyző, kinek fantáziája nagy vala, morgogott is magában ijlesmit: Könnyű Danó bácsinak a mennybe

jutni, hiszen sas-szárnyakon repül, mint az idő.

Olyan faluban, mint Gombás, hol a halottak iránti kegyelet nagyon erős lábon áll, mi természetesebb mint az, hogy Danó bácsi ravatala körül, az éjjeli virrasztás alkalmosságára, annyit óreg asszony gyült össze, a mennyi csak a szobába befért. Cikornyás hanghullámokban rezgő halottú ének, a nilusi krodilonkon tulvevő könnyözön, az intermezzókat kitöltő füstös bögre tartalma: egészen megható jellegű köllesónöttek a halottas szobának.

Ejféltájban járt az idő. Az anyókák némelyike a nagy keserúségtől térdéhez ütögette az állat, a mint gubbaszkodva bóbiskolt a kis szekben. Nyolc bögre bor jart már kezzől kézre este óta s a kezdetben harsány halottú ének altató zűmmögésben halt el. A ki nem bóbiskolt, azt leste, mikor gurul már szomszédja feje a koporsó alá. Mert ilyen halottas háznál az is megeshetik.

Elangzott az éjféli remes harangongása. Az ébren maradt nénikék babonás félelemmel dobtak magukra ót-hat keszetet. Valami kísérteties, vérfagyasztó nesz suhant át a halottas szoba füledt levegőjén.

— Minden jó lélek dicséri az Urat: megmozdult a Dani ócsém szürűjja!

És csakugyan megmozdult. A halottas álomra zúrt szemek felnyitak, a lecsukódott

39. A víz a józan takarékoság szemmel tartásával használandó.

40. §. Nem engedélyezett célokra a vizet használni, avagy idegeneknek, még ha azok egy más magánvezetékől vizet használni jogosítva vannak is, vizet akár díjtalanul, akár vízszolgáltatásért adni tilos.

41. §. A magánveték tulajdonosa tartozik megengedni, hogy oly helyekre, a hol a magánvezeték bármely okból szünetel, a mérnöki hivatal által meghatározandó időre vizet hordjanak.

Ily esetekben a víz csak a nappali órákban vihető a szomszédos ingatlan vezetékéből.

Ezen §. rendelkezései nem alkalmazhatók a vízmérővel berendezett magánvezetéknek.

42. §. Általános vízsükség esetében és annak tartamára a házi szükségleten kívüli vízhasználatot a városi tanács az érdekelteket, vállalatok és magánvezetékek kártalanítása nélkül korlátozhatja, avagy egészen meg is szüntetheti.

Ugyanezen rendszabály alkalmazandó akkor is, ha a közzivzetékekből a házi szükséglet víze általában nem volna fedezhető.

Mindkét esetben az illető magánvezetékeket után kivetett vízbér aránylagosan leszállítandó, esetleg teljesen leírandó.

VII. A vízbér és annak megállapítása.

43. §. A vízbért a mérnöki hivatal előterjesztése alapján a városi tanács állapítja meg.

44. §. A vízbér:

a) vagy határozott évi összegben,

b) vagy, a hol vízmérő alkalmaztatik, a fogyasztott víz mennyisége.

c) építkezéseknél pedig a falazásoknak köbmétereiben megállapítandó mennyiség után határozatik meg.

Az a) pontban hivatkozott vízbér kivételének alapjául szolgáló az ingatlanon és házban levő egyes lakhelyiségek, műhelyek és üzletek, fürdőszobák, vízbiztonsra berendezett kiserővel és vízelékek, házi állatok (ló, szarvasmarha, szamár, öszvér, sertés, kecske, juh), hintók, bér- és társaskocsik, házi és mulatókertetek, melegházak és szökőkutak.

A b) pont alapján pedig az elfogyasztott viznek köbmétereiben megállapított mennyisége után határozatik meg a vízbér.

45. §. Az előbbi szakaszban felsorolt tárgyak és üzletek, úgy egy köbméter víz, illetve falazás után fizetendő díjak egységárak három évről három évre terjedő időtartamra külön vízvezeteki díjszabállyal állapítatnak meg a bizottsági közgyűlés részéről, a mely szabályzat mindenkor kormányhatósági jóváhagyás alá terjesztendő.

(Folyt. köv.)

ajkak hatalmas ásitásban kerestek életet, az orr-idegek, valamely benső izgatás következtében gerendát megrázkódtató prüszszentést rögtönöztek. Végül a kezek is megmozdultak s a hanyatt fekvő testet ülő helyzetbe segíték.

Danó bácsinak olyan volt a természete, hogy mindent alaposan megszeretett bámulni. De világ életében nem bánt meg annyira semmit, mint most önmagát és a körülte levő világot. Ásításra feltátozt szája nyitva maradt, szemei, mint a kit fojtogatnak, kidüledtek, s kétségbeesetten kiáltott fel: szent illés és szent Ábrahám, mi a tüzes istennyila történhetett velem!?

A viraszót anyóákká víjgöva, mint a víjgöve vérese rohantak ki a szobából. Összevissza kiabálva tüzet, vizet, halált, feltámadást felverték az egész falut.

A feltámadott vice-vincellér pedig elméledni kezdett magában:

— Ha jól látnak szemeim, ez az én házam és én fektedtem benne, mint már több ízben is megeselekvé! Hanem azt nem értem miért gubaszkodtam ide a szoba közepére, mikor közönségesen ott szoktam nyújtózni a sarokban a szalma nyoszolyán. Ez a szür is az én szüröm, de... nini ki a kánya oldozta ki az újait? Azután meg ez a sok

LEVELEZÉS.

A nagyharsányi beszámoló.

Siklós, 1891. szept. 30.

A baranyamegyei országgyűlési képviselők közül Kossa Dezső a siklósi kerület névleges képviselője szeptember 27-én tartotta beszámoló beszédét Nagy-Harsányban a közönség csekély érdeklődése mellett. — Azért nevezem a kerület névleges képviselőjének, mert az országgyűlés 4 czikkula alatt állig fordult meg 4-szer, 5-ször Budapesten, — s idehaza a banya kemence mellett elmélkedett. Valószínűleg nagy megnyvást okozott neki az, hogy ha választói sehogyszem akarnak is megelégedni tétlenségével, — mégis azokat önmaga által készített pipaszárakkal lekenyerezheti, — lévén a képviselő urnak esztergályos műhelye, hol a haza sorsa feletti aggodalmait pipaszárkészítés közben elszalathatja.

Kossa Dezső képviselőnek legkevésbé volt arra szüksége, hogy beszámolóját elmondja, mert hiszen arra nem volt a választó közönség kíváncsi, tudván, hogy képviselője mit sem tett, s az országgyűlésen részt nem vevén, — helyes és az országgyűlés tanácskozásait átkaroló, tárgyalagos, felvilágosító, saját képviselői mőködését feltáró beszédét nem mondhat, — így ennek tulajdonítható, hogy a beszámoló meghallgatására a képviselő volt ellenfelei közül senki, s ezen nagyközönség lakósa közül, összevéve asszonyt, iskolás gyereket és választót, körülbelül 80-an jelentek meg.

Nem csodálható, hogy oly férfit, ki program-beszédében azt hirdette, hogy ő fogja megkérdézni Tiszát, miért tette ködössá a tejben, mézben uszó Kánaánt, — csak 20 választó hallgatta meg, — s nem csodálatos, hogy oly képviselőt, ki megválasztatása után azzal dicsekedett, hogy a haza jogainak megvédésében második Csanádi Sándor lesz, sőt azon is túltesz, — nem az öröm kitörő lelkesütségével, hanem néma hallgatással fogadta a közönség: — mert biz ő sem az elsőt nem tette, — de belőle még második Csanádi Sándor sem lett, habár az utóbbi lehetett volna. Csakhogy köztünk az a különbség, hogy míg Csanádi a képviselőház minden ülésében részt vesz, addig Kossa Dezső a részvételtől úgy irtózik, mint ördög a tömjéntől.

Különbem megjegyeztem, hogy Kossa nem talált Siklóson pártit, aki Nagy-Harsányba elkísérte volna, akik pedig őt elkerülve a beszámolón jelen voltak, csak kudarcának akartak szemtanúi lenni.

Kossa Dezső beszámolójában előadta, hogy a regáté megváltásról szóló törvény-

javaslatnál felszólt a törvényjavaslat ellen s hogy Kossuth Lajost az armányos kormány hontalaná tette s végre dicsőítette a 48-as és függetlenségi pártnak a közigazgatási törvényjavaslat ellen kifejtett akcióját.

De bármiképp iparkodott álláspontját czifra sallangokba öltöztetett frazíztól dagályossá vált hosszú beszéddel érthetővé tenni, minél tovább nyult beszéde, melynek folyama alatt alig győzték jó kutyával már alig pörögthet nyelvet felfrisíteni, annal masabbá lett, s a hallgatóságnak egyik-másika elodaglott s a rendületlenül kitartók is azon meggyőződésben távoztak, hogy Kossa Dezső többé nem lesz a kerület képviselője; legjobb lesz részére csak idehaza maradni, s országgyűlést a „Kerék“-tóban (Kerék-tóban van a képviselőnek egy házikója, a hol tartózkodni szokott.) tartani, a hol az általa meghívottak bizonyonnyal szivesebben meghallgatják politikai eszméit, mint azok, akiknek bizalmából most országgyűlési képviselő.

Y. —

Hogyan bánnak a szentlőrinci járásban a tanítókkal? A szentlőrinci főszolgabíró ur hivatalos büroijából egymást érik azok a szokatlan hangu ukázok, melyekkel a tanügyi adminisztráció egynemely ágát szándékozzán nyébe űtni, a tanítókat vagy közvetlenül, vagy a jegyzők által akként traktálja, a hogy ma már legfőkébb a főbíró beszélhet... az irnokával. A f. é. 4061 k. i. sz. a megküldött körlevélben pl. így ír a jegyzőhöz: „községei tanítóit szigorúan utasítsa... hogy 8 nap alatt betérjenzen el ne mulasszák.“ — Hiszen ennek a mi edes magyar nyelvünknek volna elég olyan kifejezése, melyből még az az annyira lenézett tanító is könnyen megértene, hogy bizonyos adatokat mulhatatlanul be kell adnia, a nélkül azonban, hogy a jegyzőtől szigorúan utasításokat volna kénytelen zsebre rakni s a nélkül, hogy a kisbíróknak alkalom adatnék piszkos mutatóujjakkal segítségével házról-házra megmagyarázni, hogyan beszélnek Szent-Lőrincről a tanítójukkal, mily semmiség ez még a jegyzőhöz mérve is, a kitől utasításokat tartozik elfogadni. Ily módon tanítóit tekintélyt nem építünk. De hát minek is az? A tanító ki venné észre? Ehhez egy jókora adag helyes érzék és kissé tisztult látókor kellene. Ha ez nincs meg, ki tehet róla?

Elmondok egy másik jellemző esetet is. A mult nyaron, gondolom juliusban történt, hogy a főszolgabíró ur egy hivatalos levelét körözte a drávamelléki jegyzőségek összes közsegeiben, szigorúan meg-hagyatván abban a f. évi nyugdíjintézet

gyertya, mintha bizony disznótorban volnék. Szeretném tudni, mit akart velem mívelni ez a sok vén uszony, a ki Jézus-Máriázva szaladt ki az udvarra. Haszen igaz, nagyon bé találtam tapasztalni ma reggel, de azért még sem kellett volna ilyen bolondnak történni velem.

Ezzel szürüjával végig suhintva a négy szál viasz gyertyán: nagyokat fohászkozva kimászott a koporsóbol.

Az álmából felriasztott lakosság ijedt arccal gyülekezett már a pitvarban. A batrabak füstlyekkel, a felénkebbek szentelt vízzel kezökben lökdösték egymást a gysz szobába. Ha Dani bácsi ideje korán meg nem szólal: aligha igazándiban meg nem halasztják.

— Hát ti hogy mertek a becsületes ember házára törni. Tolvaj vagyok én talán vagy mi?

— Ejnye Danó bácsi, hát csakugyan nem halt meg?

— No ez már mégis hallatlan! Hát ugy nézek én ki mint egy halott? Hát ti azt gondoljátok, hogy a halott cifra szürben jár, pálinkát iszik? Hát ti engem el akartatok temetni mivel egy kissé székszinás voltam? Hát töletek már nyugodtan be se ruhát az ember?... .

Mert az egész gysz eset onnan származott, hogy Danó bácsi valamiképp hozzáférvén a prészházban a barack-pálinkához: alaposan betalált reggelizni. Azok a dagana-tok és zudódások, melyek arculatján hátra hagytak a gyilkos kéz nyomait a szőlőtökkel való közeli érkülözésből keletkeztek. A szőlőtökekről pedig tudva van, hogy nem kímélik meg azt sem, a ki velök bahrál, ha egyszer az egész sulyával rájok tehenkedik.

A gyszos özvegy, ki ily módon ismét házastársi viszonyba jutott, véghetetlen és utánozhatatlan megvetéssel így üdvözölte a halából visszatértet:

— Szégyenlje kend magát!

És ebben a három szóban benne volt mind az az átok és kárhozat, melyet reményei, vágyai, rózás szálakkal átszőtt jövőjéde porbaomlása felett érez a lélek...

Csak a kiesinyek örültek öszintén a feltámadásnak. Nem halt meg a Danó bácsi: nem marad üresen a madár kalitkám!

Katona Ferenc.

járlékot még be nem fizetett tanítóknak és bírónak, hogy a jegyzői székhelyre érkező szolgabírói iratok előtt felelősség terhe alatt megjelenjenek. Ebben az új kiadási eljárásban nem az a legfűrészből, hogy ezentul már a szolgabírói iratok magas foruma elé is megcélhatják a tanítót, a mihez egyébiránt sem a főszolgabíró urnak, sem az irónakán semmi jussa: hanem igenis kifogásolható, hogy az irnok kiküldetés-tudató körlevélben egy szóval sincsenek figyelmeztetve az illető tanítók és bírók, hogy nyugdíjint. járulékait — tán az adóhivatal is sürgetvén — nyolc vagy akárhany nap alatt befizessék, különben végrehajtás fogantatosítottak ellenük. Pedig hát ez lett volna a dolog természetes rendje s a volt főszolgabíró is mindig e szerint járt el s a követelt összegek mégis pontosan befolytak. Most ellenben ki kellett találnunk, hogy az irnok ur vajh? mért farszítja magát ide abban a csunya, poros főségben? Megsejtettük: e x e k v á l n i s z á n d é k o z o t t. Valóban dícséretes buzgalom, csakogy ez a szokatlan homályba burkolt értesítés, a végrehajtás módjának ez a több mint meglepő alkalmazása, önkénytelenül azt a gyanút keltette föl bennünk, hogy a jelen esetben aligha fontosabb célnak nem tartották Szt.-Lőrincen az irnok ur napidíjainak m i n d e n e s h e t ő s é g g e l s z e m b e n v o l v o b i z t o s í t á s á t, m i n t az adóhivatal által év közepén követelt összeg behajtását. Biz ez nagyon haládatlan rendszerre volna a mellettek jövedelmek szaporításának. Vagy tán a t főszolgabíró ur is csak amogy hatálatlan irta volna alá azt a bizonyos rendeletet? Akárhogy történt, mindenesetre vigyázni kell, hogy a látszólagos hivatali buzogság köpenye alatt a kapzsiság lólabát avatatlan szemek föl ne fedezhessék. Abba, hogy a Szent-Lőrincen ez idő szerint divathoz jött pöflészkesedés a tanítót semmibe sem veszi, valahogy majd csak bele törődünk. Különböztetve mindezen viszályoknak legfőbb okozója a Szent-Lőrineről Mohácsra távozott főszolgabíró, a ki humanus, kedves modorával bennünket tulong-tul elkapott s kiben tanítók és valamennyi gondolkodó ember a minden ízében modern főszolgabíró tökéletes prototípusát látták és tisztelték. Áldja meg a jó Isten annyiszor, a hány hajszála . . . hiányzik!

C s a n y i.

H I R E K.

Király Ő Felsége névnepja alkalmasból városunk lobogódiszt öltött. Templomainkban városzerte ünnepi istentiszteletet tartottak. A székesegyházban szokásos fényvel és pompával folyt le az istentisztelet. A megyés püspök dr. Dulanszky Nándor pontifikált itt fényes segédlettel. Az istentiszteleten a megye, a királyi tábla és törvényszék, a közös hadsereg és honvédség tisztikara és az összes állami tisztviselők fejei vettek részt. — Főrealiskolánk is, mint minden ily ünnepség alkalmával, ugy ezuttal is az ürgalmasok templomában ünnepi istentiszteletet tartott. Ft R o t h m a n n hitnarr mondott misét fényes segédlettel. Az istentiszteleten szép számu közönség és a főrealiskola igazgatójának élén a teljes tanári kar vett részt. A mise alatt a tanuló ifjúság kitűnően szervezett chorusa ritka műveltséget nyújtott a jelenvoltaknak. A többi között F ü h r e r R ó b e r t D e s - d u r - m i s e j é t és Kűcen „Offertoriumát” adták elő meglepő precizitással. A solot S c h u h m a c h e r Dezső IV. osztályu tanuló énekelte kellemes csengésű hangjával.

A „Pécsi athlétikai club“ f. é. okt. 2-án tartott választmányi ülésének 158. sz. határozata értelmében a club jövő évi közgyűlése f. é. október hó 11-én d. u. 3 óra-kor fog megtartatni a club helyiségeiben. Társgorozat: 1. A számadások megvizsgálására 3 tagu bizottság kiküldése. 2. Pénztárosnak a felmentvény megadása. 3. Be nem hajtható követelések leírása tárgyában való

intézkedés. 4. Az évi költségvetés megállapítása. 5. A tisztikar s ig. választmány lemondása s új tisztikar s választmány választása. 6. Netáni indítványok.

Gyászhir. Idős Sombereki Sauska Jenő sombereki nagybirtokos meghalt 84-ik évében. Temetése f. hó 5-én ment végbe, Nyugodjék békeben.

Uj körorvosok. Lanesuki körorvossá, König Antal sebész, Mohácson sok évig sikerrel működött gyakorló orvos választott meg, mely választás ellen azonban felebbezés adatott be egy mellőzött orvosától által. — Versenden dr. Hettyésy László, herceg Montenuovo uralmai orvosa választott meg körorvossá. E választás folytán a a németbolyi körorvosi állás üresedésbe jött.

Hirtelen halál. Ujváry Cseh László szerelmi év. ref. lelkész szombaton ajéjjel agyszélhűdés következtében meghalt. Edes atya Szekszárdról az nap jött el tőle, hol látogatába volt, midőn hazajövet táviratilag értesítettett fia hirtelen haláláról.

Szüreti ünnepély. A Pécsi Dalkosorú, mint minden évben, ugy az idén is igen sikerült szüreti népünnepélyt rendezett vasárnap este a Scholtz-féle sörsarnokban, mely alkalommal a csarnok minden helyisége zsufoilasig megtelt közönséggel. A dalkör a meghívókön jelzett programot szép sikerrel énekelte végig, úgy, hogy több darabot ismételnie kellett. Ezután következett a szüreti körmenet: Valóban szép látványt nyújtott a vegyes kar, melyet magyar népjelmezbe öltözött leányok és a dalkör tagjai képeztek. Az ismert régi szüreti népdait — Megkapáltuk szőleinket — énekelve, páros menetben — végül egy kolduló barátal — körüljárták a termét. Ezután a kisbíró, ki a zajos tetszésnyilvánítást alig tudott szóhoz jutni, kihirdette, hogy büntetés terhe mellett szabad a szőlő lopás. Lett is erre láma, nevéstg, mindenki igyekezett szőlőt lopni, de bizony vajmi kevesen értek szélrt, mert a felállított csőzösk mindenkit elesiepték s a kiszabott bírságot ugyancsak behajtották rajta. A »szőlő lopás« tombola játék követte, mely szintén nem kevés derült-ségre adott alkalmat. Ezután táncz következett, melyhez Farkas és Jónás ugyancsak huzta, határ nem ismerő jöködv mellett, a talpalávalót reggelig. Az első négyest 70 pár tánczolta s reggel 4 órakor még a másodikat is mintegy 40 pár. Ez alkalommal Skrobay vendéglős is — ugy az ételek és italok mint a pontos és rendes kiszolgáltatás tekintetében a közönség elismerését valóban kiérdemelte.

Megtagodott papi fuvar. A mohácsi róm. kath. hitközség képviselőtestülete mult vasárnap Németh Lipót világi elnök elnöklete alatt tartott gyűlésének első tárgya volt az új plébános, Kereses Ferenc megkeresése, hogy a képviselőtestület butorais egyéb ingóságainak Mohácsra való átszállítása iránt intézkedjék. A plébánosugyanis — érvényben levő jogszokás szerint — a városi előjárószaghoz fordult harminc fuvaros kirendelése iránt. Az előjáróság azonban azt válaszolta a plébánosnak, hogy miután Mohácsra a kath. hitközség megalakult, a megkeresés tárgya pedig tisztán felekezeti; az ebben az ügyben való intézkedés — nézete szerint — nem tartozik a politikai község előjáróságának hatásköréhez. így került az ügy a kath. hitközségi képviselőtestület elé. Hosszabb vita után a képviselőtestület többsége kimondotta, hogy nem tartja magát kötelezettségnek a kívánt fuvar kirendelésére, illetve a plébános ingóságainak átszállítására; mert midőn a hitközség megalakult, ily kötelezettséget el nem vállalt, a kanonika vizitációban ily kötelezettségről szó sincsen és mert a régi szokást — melyre a kisebbség hivatkozott — sem tartja irányadónak, mivel az illető hívek, kik plébánosuk ingóságainak átszállítására fuvarat teljesítettek, kárpótlást kaptak fuvaruknak a községi közmunkába való beszámítása által, Mohácsra pedig természetben teljesítendő közmunka nincsen. (Mint halljuk, írja a »M. és V.« — a plébános

a politikai hatósághoz — a főszolgabíróhoz — fog fordulni a régi jogszokás alapján leendő fuvar kirendelésé iránt.)

A primási kinevezéshez. A »Zala« szerkesztője Szombathelyi járván, illetékes körökben iparkodott magának információt szerezni az iránt, mennyiben alapos a lapokban közzétett azon kombináció, hogy Hidassy Kornél szombathelyi püspök van kizemelve a primási székre. A püspök ur titkárja dr. István Vilmos ur, ki most lett kanonok s ki Hidassy püspöknek teljes bizalmát bírja, határozottan kijelenté, hogy: Hidassy sem a koronától, sem a kormánytól a primáciára nézve semmi fele felhívást nem kapott e napig és hogy Hidassy, ki a neki még régebben felajánlott nagyváradi püspökséget sem fogadta el, szándéka lévén szerény szombathelyi püspöki állásban maradni, nem törekszik az esztergomi székre: az egész kombináció önmét eredt, hogy Hidassy püspököt Ő Felsége Pécsre hivatva, s itt hosszabb ideig beszélgetett vele, de e beszélgetés csak is közérdeklő ügyekre s nem a primáciális székre vonatkozott.

Tengeri fürdő a Balatonon. Siófokról kapjuk a hírt, hogy az ott megalakult fürdő-részvénytársaság megkezdette két nagy szálloda építését. Ezenkívül több vendéglő építését kezdi meg s azon fognak lenni, hogy 1893. tavaszán, — midőn a társaság a fürdőbérleti jog birtokába jut, egy, az európai hírneves tengeri fürdőkkel vetélkedő fürdő álljon az ország közönségének rendelkezésére. A siófoki part — mely néhány év előtt sárfészkeiről volt hírhedt — elegans képet fog nyerni. Lesz ott gyógyterem, fűdött csarnok, a homokos part mentében kerekén toltató fürdő-fülkék, az uszók és uszni tanulók részére padokkal ellátott és ponyvákkal fedett uszó teraszok, akár csak Norderney, Nizza vagy Ostendében. A parkirozott partokon s a hatalmas paloták előtt pedig villanyos iv-lámpák világítanak. Semmi kétség, hogy a részvénytársaság, mely angol vállalkozási kedvvel és amerikai gyorsasággal dolgozik, ezt a tervet meg is valósítja.

Halálozás. Özv. Hermann Ferenecné szül. Piatek Anna meghalt f. hó 6-án életének 82-ik évében.

Zarandoklás Romába. A szeptember 26-án Budapestről Romába elindult magyarországi zarandoklók között a pécsi egyházmegyéből a következők vettek részt: Tolnavármegyéből: Péchy József tolnai prépost, Pintér József bonyhádi esperes, Partos Zsigmond várdombi és Streicher Péter högyészsi plébánosok. Baranyából: Krecht Ferenc sz.-diensi, Szabó Imre bükkösi, Tóth tyula sz.-lőrinci és Zvonicsnek Alajos vörösmarthy plébánosok, valamint Dóbróssy Alajos és dr. Szilvek Lajos pécsi tanárok 6 papnövendékekkel. Ennek a zarandoklásnak igen kellemetlen vége lett, amennyiben 3 latinikus francia zarandok leköpte Viktor Emanuel király sirmemlékét, szitkokkal illetve az olasz nemzet és kedvelt fejedelmét és éltetve a papa-ki-raly. E minősíthetetlenül aljas eljárás rendőri beavatkozást vont maga után, a 3 zarandokot elfogták, mit társaik megakartak gátolni, ugy, hogy valóságos harc keletkezett a zarandokok és a rendőrök között, minek a csendőrség vetett véget. A felbuzsult olasz lakosság erre ellenséges állást foglalt el a zarandokok ellen és akit elesieptek közülök, emberségesen elragyabugyálták, többek közt egy kalocsai zarandokot. A magyar zarandokok közül 46 indittatva érezte magát (és nagyon helyesen) hogy értekezletre jöjjen össze és nyilatkozatot adtak ki, hogy a három francia szentségtörő eljárását határozottan elítéli. Most egész Olaszország tüntet Viktor Emanuel mellett és a clerikalizmus ellen: a 3 francia a fogságból hazaszállítottat, a további zarandoklás félbeszakítottat, a francia kormány jegyzékelt intéz főpapjaihoz, hogy ne csatlakozzanak újabb intézkedésig a római zarandoklásokhoz. szóval: itt is bizonyo-

sodott, mennyire találó a magyar közmondás: egy bolond követ dob a kutba, 100 okos sem tudja kihuzni. — A pécsi zarándokok hétfőn reggel érkeztek haza, minden haj nélkül és midőn ezt örömmel constatáljuk azon óhajtasunkat fejezzük ki, hogy menjenek bár új zarándokok tőlünk Magyarországból is annyiszor, ahányszor lehet Rómába, menjenek külön, mint magyarok, mert egy ónáló nemzethez csak ez illik.

Iskola-szentelés. A németbolyi róm. katolikus iskola, mely községiből kormányhatóság jóváhagyással felekezeti alakítottát, vasárnap d. e. szenteltetett föl, az egyház szertartásai szerint, melyeket Troll Ferenc praelatus, Streicher József plebános és Kozáry Gyula, Czapáry János káplánok segédlete mellett végezték. A szertartást megelőzőleg az ősz főpap, ki hajlott kora dacára bámulatosan megőrzött frissességgel, ifjú tüzzel és lelkesítő buzgalommal szakadatlan sorban veszt részt a nagy pécsi egyházzal csaknem minden pontján fölmerülő egyházi ünnepélyeken találó szavakban, velős rövidséggel domborította a németbolyi iskola jellegváltoztatásának fontosságát és jelentőségét, kívánva, hogy ez intézetből ne csak a tudás elemeiben jártas, hanem vallásrökösös nevelésben részesült becsületes, értelmes haszaszerető honpolgárok kerüljenek ki. A szertartás végeztével Streicher József plebános szólt a néphez, örömmel tudatva, hogy egyik lakos társuk: Szieberth Károly a németbolyi kath. iskola javára 1000 ftros alapítványt tett, (miről a kötelezvény ott nyomban átadatott a községbírájának) és melegen emlékezve meg ez iskola érdekében a németbolyi katolikus ifjúsági együletnek kifejtett működéséről. Ezután Trixler Károly főszolgabíró magyar nyelven emlékeztet meg Szieberth Károly nagylelkű adományáról, köszönetet mondva azért a jelenlevő és megindultságában könnyező ősz polgárnak a közgazdátási hatóság nevében, annak nemes tényletét követendő példaul állítva a németbolyiak elé. E megkapó jelenetnek, még egy utó mozzanata is volt. Délután ugyanis a németbolyi intelligencia és nagyszámú nép, melyet a kath. legény-egylet zászoló-szentelésére messze földről jött vendégek tetemes száma növelték, kivonult a temetőbe néhai Kubinyi Elek plebános sírjához, ki első kezdeményezte évtizedekkel ezelőtt a mozgalmat a községi iskola felekezeti tételére. A sírnál Streicher József plebános megható szavakban németül, majd magyarul ecsetelte Kubinyi érdemeit, pápi és emberi erényeit és a község halájanak és kegyelvének zálogul a síremlékre koszorút hegyezett. A megható jelenet sokak szemében könnyet fakasztott, mely meghatottságot még inkább fokozta azon körülmény, midőn a nagy közönség terdre ereszkedve a megboldogult sírja fölött imát rebegett az Egék urához.

A pécsi jótékony nőegylet vasárnap este tartotta saját helyiségében tombolával összekötött táncestélyt. Ez az estély is jókedv és pompás hangulat dolgában méltán sorakozhatik a nőegylet előbbi fényesen sikerült táncmulatságaihoz. A tánc terem zsufozásig megtelt szebbnél-szebb hölgyekkel úgy, hogy szüknek bizonyult a terem. A mulatság kitünő hangulatban folyt le és örvendetes anyagi haszonnal is járt, amennyiben 400 ftrot meghaladó bevételt hozott a nőegyletnek. A rendkívül fesztelen táncmulatságnak — a melyen Racz Gusztó kitünő zenekara teljes elismerést aratott — éjfélt után 2 óra vetett véget.

Zászószentelés A németbolyi katolikus legényegylet új zászlójának felszentelése f. hó 4-én nagy ünnepelsséggel ment végbe. A zászlóanya Montenuovo Julia hercegisasszony volt, ki azonban Tichay József erdőmester leányával, a bájos Karolin kisasszonnyal helyettesítette magát, ki az érte menő nagy küldöttséghez intézett válaszában örömet nyilvánította, hogy részt vehet az egylet ünnepé-

ben, melynek magasztos céljait nemcsak ismeri, de helyesli és támogatni is kész. A menet ezután az innepi misére ment, melyen Troll Ferenc praelatus pontificált Virág István kalocsai, Vigyázó Vendel bajai, Czapáry János paksi, Kozáry Gyula n-bolyi áldozárok segédlete mellett. Az egyházi szertartás után Troll praelatus német, majd magyar nyelven üdvözle a szertartásra megjelenteket és megszentel a zászólt. A zászó szentelésen képviselve voltak a kolozsvári legényegylet (Virág István elnök által), a bajai legényegylet (Merko László világi és Vigyázó Vendel egyházi elnök által), a paksi legényegylet (Czapáry János elnök által), a pécsi legényegylet (Dr. Rézbányai József egyházmegyei elnök által), kik mindannyian tekintélyes számú küldöttség kíséretében jelentek meg. A zászószögek bevérese után díszbanket következett, melyen Trixler Károly főszolgabíró is részt vett. Az első fölköszöntőt Troll praelatus mondotta a királyné és felséges családjára, utána Streicher József plebános a zászónyárat, Trixler főszolgabíró a legényegyletet életét, Streicher plebános a főbíróra és a társgeleltre ürité poharát, hangsúlyozva, hogy ezek hazafias és vallásos alapon vannak szervezve és épen ezért bizonyosnak mondható az, hogy a socializmus terére, melytől a főbíró is ovtva a munkás osztályt, nem fognak lépni. Sikerült fölköszöntőt mondott még Mészó László Bajú város gazdasági tanácsnoka a legényegylet-ekre. A szép ünnepélyt műkedvelő előadás jelezte be a legényegylet szép helyiségében, mely ez alkalommal zsufozásig megtelt. Előadatot Joachim Agostonnak „Egy szerencsétlen lótas” című 2 fölvonásos vígjátéka. A legnagyobb elismeréssel kell adoznunk ez előadás alkalmából a németbolyi legényegylet tagjai iránt, kik tiszta németajkuk és mégis a magyar nyelv iránt érzett buzgalomukban odaig mentek, hogy e darabot önként választva, magyarul betanultak és előadták. Az előadás meggyőzötlettel mindenkit arról, hogy a szereplők a magyar nyelvet nem bírják teljesen, de ez a körülmény csak növeli bizgóságuk értékét. Valóban: az a község, melynek németajku ifjúsága ennyire szereti a magyar szót és ily áldozatra kész e vonzalmának kimutatására, a legjobb uton van a magyarosodás felé nemcsak érületben, de nyelvben is. E magyar nyelvű színi előadásban részt vettek: Neidhardt József, Ihsz István, Schneider Ferenc, Trischler Károly, Náray Tamás, Mizerik Lajos, Freytag Ambrus, Pfaff Márton, Elm Ferenc, kik mindannyian tüntető tapkosokban részesültek. És midőn rólok itt megemlékezünk, lehetetlen, hogy rá ne mutassunk Streicher József plebánosra, ki ha szerényen háttérbe vonul is, de tagadhatlan, hogy e szép eredmény az ő céltudatos és rendszeres működésétől elválaszthatatlan okozati összefüggésben van. A magyar előadást követő német színielőadásban („Wahl macht Qual”) részt vettek: Petz János, Reiminger András, Schaffer Jakab, Bagó Albert, Merk József, Neidhardt József, Hercenbacher Rudolf, Schneider Lipót. A színielőadást táncmulatság rekesztette be.

Vegyes hírek. Kovacsics József mohácsi bírósági tisztviselő oltárhoz vezette Lauli Fanny k. a. t. — Egy hullát fogtak ki Duna-Szekesön a Dunából. Munka könyve szerint V a s m e g y e b e n. Szt Mártonban született 1860-ban és Mack Ignácnak hívták. A hullán a külérőszaknak semmi nyoma sem látszott. — Mohácson szintén fogtak ki a „Moecosk” Dunaághól egy hullát, mely már fölismertetlen volt, valószínű, hogy a f. évi szeptember 18-án magát a Dunába ölt Biederman Rezső hullája. — Megszűnt a ragadó száj- és kórómfájás Somberek, Lanesuk és Várkony községekben és így ezek a zárlat alól föloldadtak. — Nagy István tolnavármegyei árszászki elnök eljegyezte özvegy Papp Lajosné született Fördös Etelka leányát Mariska k. a. t.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos

FEILER MIHALY.

A pécsi m. k. pénzügyigazgatóságtól

36670. sz.
1. 1891.

Árlejtési hirdetmény.

Az alólirt m. k. pénzügyigazgatóság által az 1892-1894 években zsukség-lendő papír és egyéb iróadi szerek egy a könyvkötői munkák biztosítása végett f. é. **november hó 21-én d. e. 10 órakor** az addig beadandó írásbeli ajánlatok felbontása és a vállalkozó meghatározása fogeszközöltetni, felhivatnak mindazok, kik említtet tárgyak szállítására vállalkozni akarnak, hogy 50 kros bélyegjeggyel eliatandó, zárt írásbeli ajánlatukat melyhez a papírra nézve 80 ftnyi, egyéb iróadi szerekre, valamint a könyvkötői munkákra is külön-külön 20 ftnyi biztosíték készpénzben vagy a fenn álló szabályok szerint biztosítékképen elfogadható érték papírokban csatolándó, f. é. **november hó 20-án déli 12 óráig** ezen igazgatóság főnöke-nél annál bizonyosabban nyujtsák be, mert később érkező ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Az ajánlatokhoz a papír nemek egy-egy minta ive 1000 iv sulyának kitétele mellett egy az egyéb szerek mintapeldányai is csatolándók.

A szállítási feltételek valamint a szállítandó tárgyak jegyzéke alulirt kir. pénzügyigazgatóság irodavezetőjénél megtekinthetők.

Egyébírát megjegyeztetik, hogy a p. ii. igazgatóság fentartja magának azon jogot miszerint az ajánlók közül szabadon választ hasson. 3710

Pécsen, 1891. október hó 1-én.

MAGYAR NŐK LAPJA

(MAGYAR HAZIASSZONY)

Szépirodalmi, tarsadalmi és háztartási képes hetilap Szerkeszti: BRANKOVICS GYÖRGY.

Előfizetési ára: A „Tükör előtt” című divatmellettel is a Regénymellettel együtt: Egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr.

A „Magyar Nők Lapját” egy szépirodalmi, mint a legelőkelőbb írók és írónők támogatják munkáikkal s hogy közleményei nemcsak érdelem és izlés nesestők, hanem hazafiasak, mulatók s a gazdaszonyokra nézve megbecsülhetetlen értékek: arról elég biztosítékot nyujtanak az eddigi évfolyamok jelenlegi szerkesztőjének az irói neve.

A „TÜKÖR ELŐTT” című havonként egyszer megjelenő divatmellettel együtt **divatmellettel** nem csak a legújabb jelvéteket, hanem elő divatutodásokat is közöl, melyekkel egy lap sem dicsekedhetik. 3690

„Regénymellettel” külön bekötethető eredeti előfizetőknek.

A „Magyar Nők Lapjának” esinos halványkék borítékán mulatót közleményeket s humoros apróságokat talál az olvasó.

A „Magyar Nők Lapja” az egyedüli magyar lap, mely kiválóan a hölgyek számára szerkesztetik s a hölgyek érdekét képviseli: épen azért bizton számít a magyar művelt nők pártfogására.

Mutatványsszömeket ingyen és bérmentve küld.

Azoknak kik félévre vagy egész évre egyszerre előfizetnek s 10 kr. postaszallítási díjat küldenek a „Magyar Nők Lapja” kiadásában megjelenő ZilahyÁgnes-féle „**alódi magyar saakcskönyv**”-vel ingyért kedvezkedik a kiadóhivatal!

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkreskedésben.

Előfizetéseket a hó bármely napjától elfogad

A „MAGYAR NŐK LAPJA” kiadóhivatala

Budapest, Erzsébet körút 36. sz. Teljes számú példányokkal még mindig szolgál a kiadóhivatal.

Pécsi kir. táblai értesítő.

1891. évi október hó 7-én.

Elintézett polgári ügyek.

Helybenhagyva: 557, — 560, — 561, — 568, — 603, — 665, — 633, — 841, — 876, — 899, — 900, — 954, — 960, — 965, — 1057, — 1129, — 1139, — 1252, — 1297, — 1303, — 1313, — 1326, — 1327, — 1347, — 1360, — 1455, — 1633, — 1801, — 2339, — 2479, — 2710, — 3362, — 3586, — 3841, — 3868, — 3939, — 3942, — 3966, — 4015, — 4152.
Megváltoztatva: 597, — 601, — 640, — 796, — 1184, — 1292, — 1296, — 1421, — 2428.

Részben megváltoztatva: 553, — 630, — 679, — 925, — 952, — 1138, — 1144, — 1550, — 2403, — 4060, — 4123.
Megsemmisítve: 582, — 1127.
Rendelvényileg: 567, — 1131, — 1136, — 1358, — 2732, — 4230, —
Feloldva: 667, — 1134, 1156, — 3553.
Visszautasítva: 578, — 604, — 758, — 3122.

Elintézett büntető ügyek.

Helybenhagyva: 159, — 306, — 325, — 471, — 569, — 605, 643, — 674, — 755, — 834, — 910, — 927, — 1010, — 1074, 1215, — 1546, — 1639 — 1670, — 1716, — 1735, — 1801.
Megváltoztatva: 281, — 492, — 570, — 583, — 671, 1768.
Részben megváltoztatva: 257, — 580, — 855, — 913, — 969, 1760, — 1802.

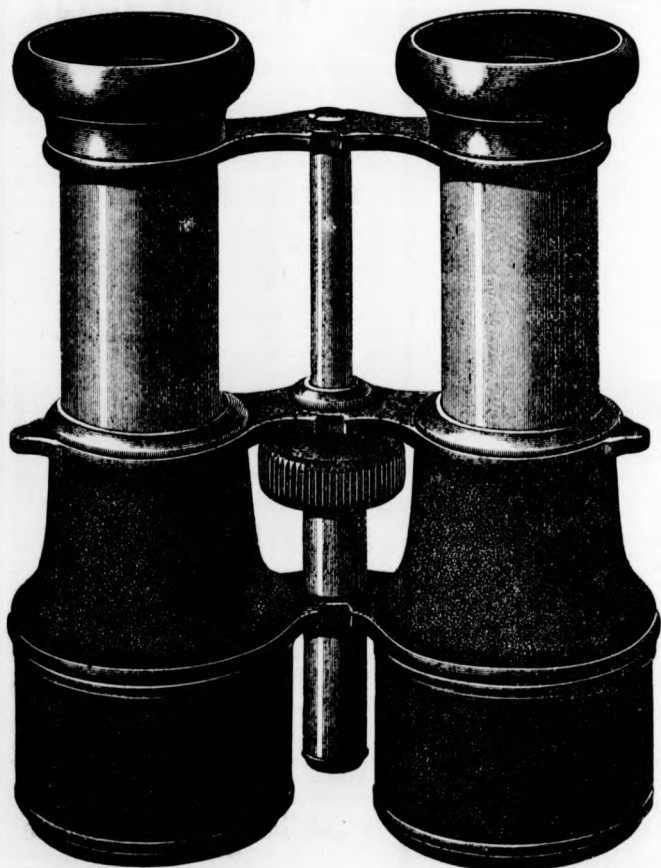
Megsemmisítve: 739, — 942, — 973.
Rendelvényileg: 604.
Feloldva: 1653, — 1798.
Visszautasítva: 667, — 696, — 697, — 744, 1786.

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS ÉS LÁTSZERÉSZ

Schönwald Imre

PÉCSETT.

Főüzlet: Király-(fő)-utcza, a „Hattyu“-épületben. — Műhely: Király-(fő)-utcza, Mestrits-féle házban.

Legdúsabb választék *gyémántos boutonok, gyűrűk nyakékek, melltűk s karkötők*ből legujabb fazonban 20—200⁰ ftos árban.

Legjobb szerkezetű s elegáns műmunkálatu *uri és nő-arany és ezüst lánczok és órák* 18 frttól egész 350 frtig.

Nagy raktár különböző s legfinomabb izlésű *ékszerek, ben, u. m. függők, medaillonok, amulettok, jójouak, láncz, karkötők*, úgy szintén koráll- és granátárak.

Legujabb divat szerint s nagy műizléssel készült *asztali állványok, gyümölcskosarak, konfekt-tartók, cukor-szelenczék, karos gyertyatartók* (girandolok) sat., ugy szintén elegáns mintájú ezüst étszer-készletek 6, 12 és 24 személy számára.

Dusan felszerelt látszer-raktáramból ajánlok orvosi rendelet szerint készült s minden képzelhető alaku s művi *arany ezüst és teknősbéka-csont* foglalatu *szemüvegeket orrszorítókat, továbbá színházi, tábort s turista látásöveket, iránytűket, lég- és hőmérőket.*

Ékszerraktáramnak különös osztályát képezik a *valódi I-a alpaca ezüst* (berndorf gyártmányu) *étszerek, asztal-állványok, gyertyatartók, cukor-szelenczék, kenyérkosarak, boredegy-készletek, bor- és sörkancsó* sat.

„Pécsi emlék“ jeligés *arany és ezüst gyűrűk.*

Összes *arany s ezüst* áruim *hivatalos fémjellel* vannak ellátva.

Nagy raktárt tartok *fali-, inga-, szalon-, ébresztő- és iroda-órákban*, úgy szintén *arany- és ezüst-zseb-órákban*, melyekből 3 évi jófállás mellett szolgálók.

Arany- s ezüst-ékszerek, valamint mindenemű órák javítását gyorsan s gondosan teljesítem.

Kívánatra raktáram bármely osztályából készségesen küldök választás végett tárgyakat.

Árverési hirdetés.

A dárдай kir. jbiróság, mint tekkönyvi hatóság közírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak

Kis Pál János bodolyai lakós végrehajtást szenvedett elleni 107 frt 03 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dárдай kir. járásbiróság területén levő Bodolya községben fekvő a bodolyai 213. sz. tjkvben felvett 1894. hsz. fekvőségre az árverést 988 frtban ezenell megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1891. évi november hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor Bodolya községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 98 forint 80 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3334. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi L. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéseről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárдай a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1891. évi augusztus hó 24-ik napján.

Jobst Béla, kir. albiró.

Árlejtési hirdetés.

A pécsváradí egyetem alap. uradalom kegyurasága alatt Baranya megye Ráczmecke községben fekvő rk. templom helyreállítási munkálatainak vállalkozás útjání biztosítása iránt a pécsváradí közalap számtartóság hivatalos helyiségében 1891. évi október hó 12-ik napján délelőtt 11 órakor zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Az építkezési költség **1333 frt 05 kr** s a hitközség által természetben kiszolgáltató 130 kézi s 58 ígás napszám.

Vállalkozni szándékozók szíveskedjenek az előírázati költség összeg 10, /^o-ának megfelelő bánatpénzzel ellátva vagy személyesen megjelenni, avagy a feltételeknek megfelelő s a kellő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatukat 1891. évi október hó 12-ik napjának pont 11 órájáig a pécsváradí számtartósági hivatalba — hol a feltételek is betekínthetők — benyújtani.

Utó vagy a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadtatnak. 3705 Pécsvárad, 1891. évi szept. hó 29-én.

M. kir. közalap. számtartóság.

10955 sz./91. Árverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak **Kozma Kis János** végrehajtást szenvedő elleni 21 frt tőke követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a szt.-lőrinczi kir. jbiróság területén levő Hegy-Szent-Márton határában fekvő, a hegy-szt-mártoni 131. számú tjkvben $\frac{1}{2}$. 668 hszsz. alatt felvett szölőre 316 sz. és a $\frac{1}{2}$ 718 hszsz. a felvett szölőre 90 frt kikiáltási árban az árverést ezenell megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi október hó 22. napján délelőtt 10 órakor a **Hegy-Szt-Márton község házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 31 frt 60 kr. és 9 frtot készpénzben, avagy az 1881. évi LX. tc. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéseről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint tekkönyvi hatóság 1891. évi július hó 26-án.

BOGYAY PONCRÁC kir. tészi bíró.

TH. WIESE ÉS TÁRSA
betörés ellen biztos **tűzálló**
PÉNZSZEKRENYEK
főraktára Pécssett :
FÜRST LIPÓTNÁL
Kis-tér 3-ik szám.
3600

Melyik lapra fizessünk elő?
Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az
EGYETÉRTÉS,
a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesülések gyorsasága, alaposasága, és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tettek az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legérzleletesebb s e mellett tárgyilagossá hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvendő. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” **kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak** bőségével s alaposaságával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában **annyi régi olvasmányt ad, mint egy lap sem**. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, és zint külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hirtelen akar értesülni**, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalában küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

A legolcsóbb magyar napilap a
„MAGYAR FÖLD”
közgazdasági s politikai napilap
teljesen független programmal.
Szerkesztik
Löcherer Andor és Kormos Alfréd.
A MAGYAR FÖLD bel- és külmunkatársai közt a politikai és közgazdasági téren szereplő férfiak egész sorát találjuk.
Előfizetési ára: negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt.
A Magyar Föld előfizetői a lap ingyenhirdetési rovatát nagy sikerrel használják.
Különböző mellékletek.
Mutatvány számokat ingyen és bérmentve küld:
a „MAGYAR FÖLD” kiadóhivatala
Budapest, Erzsébet-körut 21. sz

Eladó új ház.
Egy szilárdan és az újabb kor igényeinek megfelelőleg épült új ház, mely 12 évig adómentes és
600 frt jövedelmet hajt,
szép udvarral és kerttel, a város központjának közvetlen közelében, szabad kézből jutányos áron eladó.
Bővebb értesítést a kiadóhivatalban.

Első magyar általános biztosító társaság Budapesten.

Alakult 1858-ban.

A társaság alapítói:

Gróf Apponyi György	Deák Ferencz	Gróf Dessewffy Emil
Báró Eötvös József	Havas József	Báró Jósika Sámuel
Karátsonyi László	Gróf Károlyi György	Kiss Endre
Nádossy István	Báró Sennyey Pál	Somssich Pál
Gróf Széchen Antal	Szögyényi László	Urményi József
Gróf Zichy Ferencz		Gróf Zichy Henrik.

A társaság jelenlegi kormányzó testülete.

A) Választmány:

<i>Gróf Károlyi Gyula, elnök</i>	<i>Gróf Csekonicz Endre, alelnök</i>
<i>Báró Ambrózy Gyula</i>	<i>Giczey Samu</i>
<i>Bereznay István</i>	<i>Hajós József</i>
<i>Bittó Kálmán</i>	<i>Heinrich István</i>
<i>Deutsch Sándor</i>	<i>Hodossy Imre</i>
<i>Fuchs Rudolf</i>	<i>Mendl István</i>
	<i>Gróf Nádasdy Ferencz</i>
	<i>Báró Nikolits Fédor</i>
	<i>Báró Radvánszky Géza</i>
	<i>Steiger Gyula</i>
	<i>Gróf Wenckheim Frigyes</i>
	<i>Gróf Zelénski Róbert</i>
	<i>Gróf Zichy Béla</i>

B) Igazgatóság:

Harkányi Frigyes	Lévay Henrik	Ormody Vilmos
Tornyai Schosberger Zsig.	Ullmann Karoly Pal	Gróf Zichy Nándor.

C) Felügyelő-bizottság:

<i>Gróf Báthfáy Géza</i>	<i>Jekelfalussy Lajos</i>	<i>László Zsigmond</i>
<i>Gróf Szapáry Gyula</i>	<i>Szitányi Izidor</i>	

1. Teljesen befizetett részvényalaptőke	frt	3,000,000. --
2. Társasági tartaléktőke	"	2.302,983.04
3. Tűz- és szállítmányi készpénz-díjtartalék	"	1.848.530.13
<small>a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül</small>		
4. Életbiztosítási díjtartalék	"	13.414,368.10
5. Árfolyamkülönbözeti tartalék	"	300,000 --
	frt	<u>20.865,881.27</u>

Tarcsában levő díjváltók s díjkötelezvények frt 11.667.972.82

A társaság elfogad biztosításokat:

- a) tűzkár ellen (ha villám által is okozva) épületekre, gyárakra, gépekre, gazdasági- és iparkészületekre, árukra, butorneműkről marhaállományra stb.
 - b) szállítmányi károk ellen, vízen, szárazon és vasuton
 - c) jégkarak ellen teljes kártérítéssel, és
 - d) az ember életére, halálesetekre fizetendő tőkék, kihazasítások, évjáradékok stb.
- A biztosítási díjak lehetőleg jutányosak, s a fölmerülő károk a leggyorsabban és a legjutányosabban térítettek meg.

Alulírt főügynökség a biztosítási ügyre vonatkozó mindennemű felvilágosítást a legnagyobb készséggel ad és a nála beterjesztendő biztosítások felvételére, átvaltására, úgy helyben mint vidéken ajánlkozik és midőn ezt a nagy közönség szives figyelmébe ajánlja, egyttal kéri, hogy bizalmával az általa képviselt hazai intézethez forduljon.

Feiler Mihály,

az „Első Magyar Ált. Bizt. Társaság pécsi címzetes főügynöke.

Iroda-helyiség: Lyceumi nyomda - épület. 21